

Dit is een excerpt uit het Zwartboek “Gezinnen worden niet uit elkaar gerukt”, dat de Stichting Buitenlandse Partner in juli 2006 heeft uitgebracht.
Uit onderstaande tekst mag - mits prudent en rekening houdend met de belangen van de betrokkenen - worden geciteerd.

© Stichting Buitenlandse Partner, Houten 2006

Hoofdstuk 1

De rechten van vreemdelingen

Inhoud

- 1: Raad van Europa geschokt over asielzoekerskinderen**
- 2: ‘Nederland voert onmenselijk vreemdelingenbeleid’**
- 3: Hof: ‘Gevaarlijk’ kan onzin zijn**
- 4: Vlaams Minderhedencentrum: niet iedere overtreding betekent dat iemand gevaar oplevert voor samenleving**
- 5: Rapportage uitspraken 2005 van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens**
- 6: Algemene gegevens met betrekking tot Nederlandse zaken**
- 7: Voorbeelden van uitspraken in zaken tegen de Nederlandse Staat**
- 8: Belangen van het kind wegen zwaarder dan dat van de Nederlandse staat**
- 9: VluchtelingenWerk Nederland: regering moet aanbevelingen Raad van Europa opvolgen**
- 10: België respecteert rechten van kinderen wél**
- 11: Regering laat gezinnen wel uit elkaar halen**
- 12: CDA dringt aan op humanere uitvoering uitzettingsbeleid**
- 13: TweeVandaag toont aan dat gezinnen wél worden gescheiden**
- 14: Minister Verdonk in de Tweede Kamer: plan om sommige gezinnen wél uit elkaar te rukken bestond altijd al**
- 15: Minister Verdonk: “Gescheiden uitzetten is onvermijdelijk”**
- 16: Minister Verdonk: Nederland hoeft zich niet te houden aan Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind**
- 17: Minister Verdonk: Een Nederlands kind kan hier best zonder zijn ouders leven**
- 18: Geen vrijstelling van het MVV-vereiste voor hier gehuwde asielzoekers**
- 19: Vragen aan minister Verdonk over gezinsvorming en MVV-vereiste van 26.000 Asielzoekers**
- 20: Minister Verdonk verandert in beleidsregel gezinsvorming in gezinsvereniging**
- 21: Minister wil beleidsregel niet uitbreiden met categorie gezinsvorming**
- 22: Minister Verdonk houdt voet bij stuk: gezinsvormers oude Vreemdelingenwet moeten voldoen aan MVV-vereiste.**
- 23: Kabinet voert aangenomen motie niet uit**
- 24: Debat gaat voort: Verdonk blijft weigeren motie uit te voeren**
- 25: Nieuwe motie voor beperkte vrijstelling MVV-vereiste**

1 Raad van Europa geschokt over asielzoekerskinderen

TER APEL - Het Nederlandse asielbeleid blijft de Europese verdragen van mensen- en kinderrechten schenden. Dit concludeert de Zwitserse parlementariër Rosemarie Zapfl-Helbling na een werkbezoek aan onder meer het vertrekcentrum in Ter Apel.

Vorig jaar concludeerde Zapfl-Helbling al in een onderzoek voor de Raad van Europa dat het Nederlandse asielbeleid strijdig is met mensenrechtenverdragen in Europa. Dat er sindsdien niets is veranderd, vindt de rapporteur ronduit schokkend.

De Raad van Europa, waaronder het Europese Hof voor de Rechten van de Mens ressorteert, dringt in het rapport uit 2005 onder meer aan op een ruimer pardon. Er moeten volgens de raad duidelijk toetsbare criteria komen, en er zou meer begrip moeten zijn voor personen die al jaren in Nederland wonen, hier geïntegreerd zijn en hier kinderen hebben gekregen. Volgens de raad moeten zij vaker het voordeel van de twijfel krijgen.

Minister Verdonk voor Integratie noemde het rapport 'positief'. Ze zei dit eind januari bij een bespreking van het rapport in Straatsburg. De Kamer zette vraagtekens bij die opmerking en vroeg om een extra debat.

Zapfl-Helbling is hard in haar kritiek. Volgens haar verdraait Verdonk 'de zaken zo dat ze haar het beste van pas komen'. De Raad van Europa maakt zich bijvoorbeeld grote zorgen over de asielzoekerskinderen die in de gevangenis hun uitzetting afwachten of van hun ouders dreigen te worden gescheiden. Ook worden personen teruggestuurd naar landen waar het niet veilig is, aldus Zapfl-Helbling. Voor de lange wachttijden en de omstandigheden waaronder de asielzoekers hun beslissing moeten afwachten, heeft de Zwitserse parlementariër geen goed woord over. 'De regel is dat niemand langer dan twaalf weken in Ter Apel blijft. Ik heb mensen gesproken die er al acht maanden zitten. In de tussentijd mogen ze niets doen. Ik heb er jonge mensen ontmoet die hebben gestudeerd en bezig zouden moeten zijn met hun toekomst. Maar alles wat ze zien is uitzichtloosheid.'

Het ministerie van Justitie werkt hard om de situatie te verbeteren, zegt een woordvoerder. 'De kinderen krijgen bijvoorbeeld onderwijs.' Gezinnen worden volgens hem niet gescheiden. 'Maar het kan gebeuren dat de partners uit verschillende landen komen of verschillende procedures hebben lopen.'

Zapfl-Helbling praat vandaag met Tweede-Kamerleden over de kwestie. Terug in Straatsburg wil ze een vervolgrapport maken.

Bron: volkskrant.nl

2 'Nederland voert onmenselijk vreemdelingenbeleid'

Een reactie van Amnesty international op vragen van een boze burger over het schenden van de mensenrechten door de Nederlandse overheid betreffende haar vreemdelingenbeleid.

Geachte heer Geutjes,

Het werkterrein van Amnesty International is zeer beperkt. Helaas moet ik u zeggen dat de organisatie zich niet inspant voor een ruimhartiger vreemdelingenbeleid van de Nederlandse regering. Amnesty International houdt zich wel bezig met het beleid van de overheid t.a.v. asielzoekers in Nederland.

Trefwoorden die betrekking hebben op ons werkterrein zijn politieke gevangenen en z.g. gewetensgevangenen, marteling van gevangenen, de doodstraf, buitengerechtelijke executies en 'verdwijningen'.

Zaken die zich niet in Nederland voordoen wat de reden is dat u Nederland niet aantreft in het jaarlijkse overzicht van landen waar de mensenrechten (lees: mensenrechten binnen ons werkterrein) worden geschonden.

Het beleid van dit kabinet en minister Verdonk is erop gericht om zoveel mogelijk vreemdelingen en asielzoekers buiten de landsgrenzen te houden c.q. uit Nederland uit te zetten. De zojuist vertrokken directeur van VluchtelingenWerk Nederland, Eduard Nazarski, die per half maart directeur wordt van Amnesty International stelt in een recent interview in Trouw dat de Nederlandse overheid een onmenselijk vreemdelingenbeleid voert.

Wat organisaties en individuele mensen ook roepen, er zal weinig of niets veranderen aan het beleid van dit kabinet dat gesteund wordt door de meerderheid in de Tweede Kamer. U en uw gezin bevinden zich in een weinig benijdenswaardige positie maar de Nederlandse rechter kan het beleid van de Nederlandse overheid niet terzijde schuiven. U begon uw mail met verwijzingen naar de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Evenwel, hieraan kan men in juridische zin geen rechten ontleen.

Met vriendelijke groeten,

Diederik de Bruijn
publieksvoorlichter
Amnesty International

3 Hof: 'Gevaarlijk' kan onzin zijn

BRUSSEL - Europese landen mogen echtgenoten van EU-burgers niet de toegang weigeren alleen omdat hun naam voorkomt op de lijst van 'gevaarlijke' personen van de Schengen-landen.

Volgens het Europese Hof van Justitie mogen alleen mensen die een werkelijk gevaar opleveren worden geweerd. De Europese Commissie had geklaagd over de behandeling van een Algerijn die met een Spaanse getrouwd is. Hij mocht de EU niet binnen omdat zijn naam voorkwam in het Schengen Informatie Systeem, waarin de Schengen-landen informatie uitwisselen over 'gevaarlijke' personen. De Commissie vond de weigering overdreven, omdat de man slechts betrupt was op autorijden zonder rijbewijs.

Bron: volkskrant.nl

4 Vlaams Minderhedencentrum: niet iedere overtreding betekent dat iemand gevaar oplevert voor samenleving

Het feit dat een persoon gesignaleerd wordt in het Schengen Informatie Systeem is op zich geen voldoende rechtvaardiging om toegang en verblijf in de EU te weigeren

Met de inwerkingtreding van het Verdrag van Amsterdam in 1999 werd het Schengen-acquis geïntegreerd in het Verdrag betreffende de Europese Unie. De Schengenovereenkomsten bevatten o.m. gemeenschappelijke regels inzake visa en controle aan de buitengrenzen. In dat kader voorziet het in de oprichting van een "Schengen Informatie Systeem" (SIS) dat de nationale overheden toelaat om gegevens uit te wisselen betreffende de identiteit van personen.

Wanneer een lidstaat een vreemdeling signaleert als "ter fine van weigering van toegang", zijn alle andere lidstaten in principe verplicht aan die vreemdeling de toegang tot het grondgebied en het verblijf te weigeren.

Een lidstaat kan een vreemdeling o.m. ter fine van weigering van toegang signaleren wanneer de vreemdeling veroordeeld is tot een vrijheidsstraf van tenminste 1 jaar of wegens een overtreding van de nationale regels inzake binnenkomst en verblijf.

Het gemeenschapsrecht daarentegen zegt dat lidstaten onderdanen van andere lidstaten of hun familieleden afkomstig van derdelanden uitsluitend de toegang tot hun grondgebied kunnen weigeren om redenen van openbare orde of veiligheid en volksgezondheid, waarbij

het Hof steeds heeft benadrukt dat deze begrippen strikt dienen geïnterpreteerd te worden en uitsluitend mogen gebaseerd worden op het persoonlijk gedrag van de betrokkene. Het bestaan van een strafrechtelijke veroordeling kan volgens vaststaande rechtspraak van het Hof nooit automatisch leiden tot de conclusie dat er een gevaar bestaat voor de openbare orde.

Er bestaat dus een zekere spanning tussen de Schengen-regels en het communautaire recht.

In het arrest Commissie/Spanje (H.v.J. 31 januari 2006, C-503/03) verduidelijkt het Hof nu voor het eerst de verhouding tussen beide. Het Hof herinnert eraan dat de Schengenlanden destijds een verklaring aflegden waarin ze zich ertoe verbonden een persoon slechts te signaleren nadat is vastgesteld dat de betrokkene een werkelijke, actuele en genoegzaam ernstige bedreiging vormt die een fundamenteel belang van de samenleving aantast. Volgens die redenering zou het feit dat een persoon voorkomt in het SIS op voldoende wijze rechtvaardigen dat de toegang en het verblijf geweigerd wordt. Toch is dat voor het Hof niet voldoende.

De lidstaat die het SIS raadpleegt moet ook kunnen nagaan of de aanwezigheid van de betrokkene in de Schengenruimte een dergelijke bedreiging vormt.

In die zin voorziet het Schengensysteem in de mogelijkheid voor de raadplegende lidstaat om (bijkomende) informatie te verzoeken aan de signalerende lidstaat.

Die informatie moet binnen een redelijke termijn verstrekt worden en ten laatste binnen 12 uur na het verzoek.

Pas wanneer dan blijkt dat het persoonlijke gedrag van de betrokkene een bedreiging vormt voor de openbare orde, kan de lidstaat de toegang en het verblijf weigeren.

Bron: juridische dienst van het Vlaams Minderhedencentrum

5 Rapportage uitspraken 2005 van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Met verwijzing naar het verzoek van de Vaste Commissie voor Buitenlandse Zaken aan mijn ambtsvoorganger, gedaan tijdens het Algemeen Overleg van 26 april 2001 [TK 25 668, nr 18], bied ik u hierbij evenals in voorgaande jaren aan, mede namens de ministers van Justitie en voor Vreemdelingenzaken en Integratie, een samenvatting van uitspraken van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens in het jaar 2005, alsmede cijfermateriaal betrekking hebbend op Nederlandse zaken voor het Hof.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

Dr. B.R. Bot

Datum: 6 maart 2006

6 Algemene gegevens met betrekking tot Nederlandse zaken

In het jaar 2005 werden door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna: "het Hof") met betrekking tot klachten tegen Nederland;

511 nieuwe verzoekschriften ontvangen (2004: 530);

440 verzoekschriften niet-ontvankelijk verklaard en/of van de rol geschrapt (2004: 322);

36 verzoekschriften aan de regering ter kennis gebracht [2004: 58];

7 verzoekschriften ontvankelijk verklaard (2004: 9), en

10 uitspraken (judgments) gedaan (2004: 10).

Het aantal aanhangige verzoekschriften in Nederlandse zaken bedroeg

660 op 1 januari 2005 en
516 op 31 december 2005.

Van de genoemde 10 uitspraken in Nederlandse zaken betroffen er
7 de constatering dat een schending van het EVRM had plaatsgevonden;
1 de constatering dat geen schending van het EVRM had plaatsgevonden; en
2 een schrapping van de rol.

Voorts zijn in 2005 door het Hof 45 verzoeken tot het treffen van een voorlopige maatregel
ontvangen, waarvan er
35 zijn afgewezen;
5 zijn toegewezen en aan de regering ter kennis gebracht; en
5 nog niet zijn beslist.

6 Voorbeelden van uitspraken in zaken tegen de Nederlandse Staat

XXXX, XXXXx 2005, klacht nr. XXXXX

Klager, afkomstig uit Eritrea, vroeg in Nederland asiel aan. Hij stelde dat hij bij terugkeer naar Eritrea had te vrezen voor zijn leven, omdat hij uit het Eritrese leger was gedeserteerd. Op desertie in Eritrea stond feitelijk de doodstraf, aldus klager. Hij baseerde zich daarbij op artikel 3 EVRM. De Nederlandse autoriteiten achtten het asielrelaas van klager niet geloofwaardig. Daarbij speelde een belangrijke rol dat op het moment dat klager asiel aanvraag geen sprake meer was van een oorlogssituatie in Eritrea. De zaak was afgedaan in een versnelde asielprocedure (de AC-procedure). Het Hof daarentegen oordeelt het asielrelaas wél geloofwaardig. Daarbij wijst het Hof erop dat klager voldoende informatie heeft overgelegd waaruit blijkt dat de demobilisatie van het Eritrese leger pas later plaatsvond. Het Hof beoordeelt vervolgens de feiten in het licht van – onder meer – de Nederlandse ambtsberichten over Eritrea, en komt tot de conclusie dat uitzetting naar Eritrea van een deserteur een reëel risico van marteling of onmenselijke behandeling met zich brengt. Het Hof concludeert daarom unaniem dat uitzetting van klager een schending van artikel 3 EVRM oplevert, maar kent klager geen schadevergoeding toe. Naar het oordeel van het Hof heeft klager zijn verzoek om schadevergoeding niet gebaseerd op schending van artikel 3, maar op de wijze waarop zijn asielverzoek is afgehandeld door de Nederlandse autoriteiten. Aangezien het Hof te dien aanzien geen schending constateert, ziet het Hof geen reden om een schadevergoeding toe te kennen. Naar aanleiding van de uitspraak is aan klager een verblijfsvergunning asiel verleend op grond van artikel 29b van de Vreemdelingenwet 2000. Bij besluit van de Minister van Vreemdelingenzaken en Integratie van 8 augustus 2005, nummer 2005/41, houdende wijziging van de Vreemdelingencirculaire 2000, is in C8/44A een nieuw hoofdstuk ingevoegd: 'Het asielbeleid ten aanzien van Eritrea'. Hierin is onder meer een passage opgenomen inzake dienstplichtigen en deserteurs, waarmee herhaling van een klacht als de onderhavige dient te worden voorkomen. (NJB jaargang 80 (2005), afl. 40, p.2099; EHCR jaargang 6 (2005), afl. 9, p.921-928; AB 2005/369; NJCM (2005), p.831-843).

XXXXXX, XXXX 2005, klacht nr. XXXXX

Klager, van Turkse nationaliteit, kwam als twaalfjarige met zijn moeder en broers naar Nederland om bij zijn reeds in Nederland verblijvende vader te gaan wonen. Na verloop van tijd kreeg hij een vestigingsvergunning. Klager heeft een partner en twee kinderen met de Nederlandse nationaliteit. Nadat klager door het gerechtshof Arnhem was veroordeeld wegens doodslag en zware mishandeling, werd zijn vestigingsvergunning ingetrokken en moest hij na het uitzitten van zijn gevangenisstraf uit hoofde van een ongewenstverklaring Nederland voor tien jaar verlaten. Klager stelde bij het Hof dat de ongewenstverklaring in strijd was met het recht op respect voor het familie- en gezinsleven als bedoeld in artikel 8

EVRM. Bij het Hof stond de vraag centraal of de Nederlandse autoriteiten met het ongewenstverklaren van klager een juiste belangenafweging hebben gemaakt tussen het belang van klager bij contact met zijn gezin en het algemeen belang van handhaving van de openbare veiligheid en het voorkomen van strafbare feiten. Hoewel een aantal rechters van het Hof zich in eerdere zaken ten principale heeft uitgesproken tegen ongewenstverklaringen, komt de meerderheid (6 tegen 1) van het Hof – conform het standpunt van de regering – tot de conclusie dat, gelet op de specifieke omstandigheden van het geval, de autoriteiten een juiste belangenafweging hebben gemaakt. Zodoende komt het Hof tot de conclusie dat de staat artikel 8 EVRM niet heeft geschonden. Eén van de zeven rechters kan zich niet vinden in de conclusie van het Hof. Rechter Baka is in zijn ‘dissenting opinion’ van mening dat artikel 8 EVRM wel is geschonden. Inmiddels is deze zaak op verzoek van klager toegelaten voor behandeling door de Grote Kamer (zeventien rechters). Dit betekent dat de zaak opnieuw ten gronde zal worden behandeld (intern appèl). (NJCM jaargang 30 (2005), afl. 4, p.427-436; EHCR jaargang 6 (2005), afl. 9, p.913-920; NJB jaargang 80 (2005), afl. 38, p.1994-1995)

XXXXXXXXX, XXXXX 2005, klacht nr. XXXXXX

Klaagster, afkomstig uit Eritrea, vluchtte naar Noorwegen en kreeg aldaar een ‘humanitarian pass’. Zij had haar kinderen in Eritrea achter moeten laten, maar na enige jaren kwam haar zoon bij haar wonen. Vervolgens is zij met een Nederlander getrouwd en sindsdien woont zij met haar man en zoon in Nederland, alwaar zij nog twee kinderen kreeg. Voor haar nog in Eritrea wonende dochter vroeg klagster een machtiging tot voorlopig verblijf aan met als doel verblijf bij moeder en stiefvader. Klaagster was van mening dat de weigering van de regering om haar dochter een machtiging tot voorlopig verblijf te verlenen, een schending opleverde van artikel 8 EVRM. De regering daarentegen was van mening dat op haar geen positieve verplichting rustte om aan klagsters dochter een machtiging tot voorlopig verblijf te verlenen, opdat zij het familieleven verder zou kunnen ontwikkelen op Nederlands grondgebied. Daartoe voerde de regering aan dat klagsters dochter, sinds klagster het land was ontvlucht, bij haar grootmoeder woonde. Pas na vele jaren vroeg klagster om een machtiging voor voorlopig verblijf zodat haar dochter bij haar in Nederland kon verblijven. Op het moment van aanvraag was de dochter vijftien jaar oud en had haar grootmoeder reeds meer dan zeven jaar voor haar gezorgd. Het Hof volgt dit standpunt niet. Volgens het Hof heeft de regering geen juiste afweging gemaakt tussen de belangen van klagers en de belangen van de staat om immigratie te reguleren. Hierbij acht het Hof met name van belang dat de moeder en stiefvader al verscheidene jaren legaal verblijf in Nederland hebben en, bovenal, dat er inmiddels nog twee kinderen in Nederland zijn geboren die hier schoolgaand zijn. Deze omstandigheden vormen in de visie van het Hof een belemmering voor de terugkeer van het gezin naar Eritrea. Gelet hierop acht het Hof de komst van klagsters dochter naar Nederland het meest adequate middel om het familieleven te ontwikkelen. Het Hof is van mening dat de leeftijd van de dochter, gezien de bijzondere omstandigheden van dit geval, niet moet leiden tot een ander oordeel dan in de zaak Ş en tegen Nederland (21 december 2001, klacht nr. 31465/96), waarin eveneens een schending van het recht op familie- en gezinsleven werd geconstateerd. Naar aanleiding van de uitspraak zal aan klagsters dochter verblijf in Nederland worden toegestaan. Momenteel wordt bezien welke gevolgen deze uitspraak dient te hebben voor het beleid inzake gezinshereniging. Bron: minbuza.nl

7 Belangen van het kind wegen zwaarder dan dat van de Nederlandse staat

Het Europese Hof voor de Rechten van de Mens heeft Nederland op 31 januari 2006 veroordeeld voor het schenden van artikel 8 EVRM recht op gezinsleven. Een kind heeft recht op gezinsleven. Ook als de moeder illegaal is en de vader Nederlander. Ook in Nederland.

De moeder van XXX is XXXX en illegaal in Nederland. Het paar is uit elkaar, en de Nederlandse vader heeft de voogdij van de dochter. De moeder zou worden uitgezet. Het Hof oordeelt dat het dan onmogelijk is om het recht op gezinsleven uit te oefenen. XXXX vader geeft geen toestemming voor een vertrek naar XXXX van zijn dochter. Het Hof oordeelt dat de belangen van XXXXXX en haar moeder zwaarder wegen dan het belang van de Nederlandse staat bij uitzetting van de moeder. Bijzonder in deze zaak is dat het Hof expliciet stelt dat Nederland veel te formalistisch heeft geoordeeld. Verder is het opmerkelijk dat het Hof ook het belang van XXXXX bij het in Nederland blijven van haar moeder meeneemt in de belangenafweging.

8 VluchtelingenWerk Nederland: regering moet aanbevelingen Raad van Europa opvolgen

De Raad van Europa heeft op 26 januari 2006 een aantal dringende aanbevelingen gedaan bij de Nederlandse regering en andere Europese landen met soortgelijk asielbeleid. VluchtelingenWerk Nederland is blij met de aanbevelingen en roept de regering op deze uit te voeren.

De Raad van Europa, het voornaamste besluitvormende orgaan van de Europese Unie, waarvan 46 Europese landen lid zijn, vraagt de Nederlandse regering onder meer ruimhartiger om te gaan met amnestieregelingen en rekening te houden met het aantal jaren dat een asielzoeker inmiddels in Nederland verblijft. Verdere aanbevelingen:

- In geval van gezinnen met kinderen adviseert de Raad tijdens de hele procedure rekening te houden met wat voor het kind het beste is en niet pas naar het belang van het kind te kijken als de beslissing rond de aanvraag van de ouders al genomen is. De Raad wil dat alle nodige stappen worden genomen om gezinnen bij elkaar te houden.
- Detentie mag naar mening van de Raad van Europa pas een laatste redmiddel zijn en enkel gebruikt worden voor mensen waarbij het risico bestaat dat zij zullen vluchten. Er moet een limiet aan de detentietermijn worden gesteld
en bepaalde groepen asielzoekers, zoals kinderen, bejaarden, getraumatiseerde en gehandicapte mensen, zouden nooit in detentie mogen worden genomen.
- Uitgeprocedeerde asielzoekers mogen naar de mening van de Raad niet teruggestuurd worden als het land of de regio van herkomst instabiel is. Nederland heeft onlangs nog besloten dat asielzoekers naar het midden van Irak kunnen terugkeren (zie Compact 2).
- Asielzoekers die door bepaalde omstandigheden niet kunnen terugkeren, of waarvan het land van herkomst niet meewerkt aan terugkeer, moeten volgens de Raad toestemming krijgen om te werken en toegang krijgen tot medische zorg. Als terugkeer binnen een redelijke termijn helemaal niet mogelijk lijkt, zou een permanente verblijfsvergunning moeten worden gegeven.
- De bewijslast die een asielzoeker moet leveren om aan te tonen dat hij buiten zijn schuld niet terug kan keren moet reëel zijn en hij moet daarin het voordeel van de twijfel krijgen. In alle gevallen moet worden voorkomen dat uitgeprocedeerden zonder voorzieningen op straat komen te staan. Zij moeten onderdak krijgen en toegang hebben tot sociale en medische zorg. Bij de bevolking moet begrip worden gecreëerd voor de situatie van vluchtelingen in Europa. Voorkomen moet worden dat politici en media zodanig over uitgeprocedeerde asielzoekers communiceren dat er een vijandige, intolerante sfeer ontstaat.

9 België respecteert rechten van kinderen wél

Op het vlak van samen houden van gezinnen met kinderen, of zelfs buitenlandse ex-partners in het land laten verblijven, stelt België zich humaner op dan Nederland.

In de wetgeving op het toekennen van verblijfsstatuten aan buitenlanders zit een paragraafje dat toelaat om wegens humanitaire redenen toch een verblijfsstatuut toe te kennen, al voldoen mensen niet aan de verder in

deze wet opgesomde criteria. Dit artikel wordt in de praktijk in twee gevallen gebruikt.

Enerzijds voor mensen die ernstig ziek zijn en niet behoorlijk kunnen behandeld worden in het land van herkomst, anderzijds voor ouders die een kind hebben dat in België woont en de Belgische

nationaliteit heeft of in België legaal verblijfsrecht heeft.

De redenering hierachter is dat men uitgaat van de Universele Verklaring van de Rechten van het Kind die België ondertekent heeft en die dus kracht van wet heeft. Sinds 8 maart 1995 geldt dit verdrag ook in

Nederland. Volgens artikel 9 van dit verdrag hebben kinderen het recht om door beide ouders opgevoed te worden en de redenering is dat dit wel heel erg moeilijk wordt als 1 van beide ouders in het buitenland moet wonen.

10 Regering laat gezinnen wel uit elkaar halen

Tijdens het terugkeerdebat van 9 februari 2004 dient Dhr. Van Fessem van CDA een motie in die aangenomen wordt:

De motie van het lid Van Fessem:

Voorgesteld tijdens het Nota-overleg van 9 februari 2004 De Kamer, gehoord de beraadslaging, constaterende, dat de terugkeer van langdurig in Nederland verblijvende asielzoekers die onder de oude Vreemdelingenwet Nederland zijn binnengekomen intensief wordt gefaciliteerd; verzoekt de regering bij de terugkeer en opvang in vertrek- en uitzetcentra van afgewezen asielzoekers met kinderen zorgvuldig rekening te houden met de belangen van die kinderen; verzoekt de regering erop toe te zien dat bij terugkeer van gezinnen met kinderen in beginsel geen gescheiden uitzetting plaatsvindt.

De heer Van der Vlies (SGP): In het dictum van de motie staan de woorden "in beginsel". Kan ik daaruit begrijpen dat de deur een klein beetje op een kier staat?

De heer Van Fessem (CDA): Dat heeft de heer Van der Vlies goed begrepen. Er zijn gevallen waarin dit niet kan worden waargemaakt, bijvoorbeeld als de man is veroordeeld, een strafblad heeft of een gevaar is voor de openbare orde. In dit soort zaken moeten er geen absolute regels zijn. Er moet een mogelijkheid zijn om af te wijken; ook in de wet.

Dhr. Van Fessem:

Nu de minister bovendien nog stelt dat zij oog heeft voor schrijnende situaties bij gezinnen die anders uit elkaar zouden vallen en dat zij genereus zal omgaan met degenen die echt niet terug kunnen keren, kan mijn conclusie slechts zijn dat dit kabinet niet alleen voor het eerst voor een echt terugkeerbeleid zorgt, maar dat het ook verder gaat met het maken van uitzonderingen dan vorige kabinetten.

Dhr. De Vries (PvdA):

De minister heeft verklaard dat echtparen en gezinnen met kinderen niet uit elkaar zullen worden gerukt.

Dat is goed. Wij hebben daar vorige keer een discussie over gevoerd. Ik stelde hierin dat ik het effect van het beleid dat een moeder maar moest kiezen of zijde kinderen hier liet of meenam, onacceptabel vond. Ik heb daar harde woorden voor gebruikt, namelijk inhumain, wreed en hardvochtig. De minister heeft kennelijk geoordeeld dat deze woorden haar persoon betroffen. Dat is niet het geval. Ik kreeg een brief van een gezin in Neede.

De man moet weg en hij moet zijn Nederlandse echtgenote en kind achterlaten. Veel meer van dit soort gevallen staan op de website van de Stichting Buitenlandse Partner (SBP). Bij het lezen van de site was niet mijn eerste gedachte dat ik mijn rug recht moest houden, maar dat ik misschien mijn hart moet laten spreken.

Dhr. Nawijn (LPF):

Bovendien heb ik haar [Verdonk] horen zeggen, zij het in de media, dat gezinnen niet uit elkaar moeten worden gehaald.

Is dat daadwerkelijk de mening van de minister?

Deze punten van haar beleid hebben de steun van de LPF.

Mevr. Lambrechts (D66):

De minister heeft inmiddels een toezegging gedaan over het niet uit elkaar halen van gezinnen.

Minister Verdonk:

Maar ik herhaal dat ik in het proces van begeleiding naar de terugkeer niet blind zal zijn voor situaties die zich nu voordoen. Daar waar terugkeer objectief toetsbaar onmogelijk dan wel onredelijk zou zijn, zal ik de wettelijke bevoegdheden zeker gebruiken.

De terechte bijzondere aandacht die verschillende leden hebben gevraagd voor gezinnen, zal ik daarbij ook nadrukkelijk benutten.

Minister Verdonk:

Uitgangspunt is dat ik gezinnen niet wil scheiden, laat dat duidelijk zijn.

Mevrouw Huizinga-Heringa(ChristenUnie):

Het is de beleidslijn van de minister om gezinnen niet gescheiden uit te zetten. Dat is echter wel gebeurd.

Minister Verdonk:

Het is het uitgangspunt dat dit niet mag gebeuren.

Gisteravond is mij uit overleg met mijn ambtenaren gebleken dat het ondoenlijk is om hiervoor een regeling in het leven te roepen voor de 26.000 asielzoekers over wie wij nu spreken.

Daarvoor zijn de omstandigheden van deze mensen te verschillend. Ik benadruk echter dat het mijn uitgangspunt is dat ik ouders en kinderen niet zal scheiden.

De heer De Wit (SP):

Ik had in mijn termijn nog een vraag gesteld over de pleegkinderen, namelijk of de minister in afwachting van haar nota kan toezeggen dat er op dat punt geen uitzettingen plaatsvinden.

Minister Verdonk:

Dat is een toezegging die mij hier wordt ontlokt.

Uitgangspunt is dat wij geen gezinnen scheiden, en ik kan mij voorstellen dat dit ook pleegkinderen betreft.

Bron:parlando

12 CDA dringt aan op humanere uitvoering uitzettingsbeleid

Gedeelte van een brief van CDA-fractielid dhr. Van Fessem aan een bestuurslid van de Stichting Buitenlandse Partner:

De CDA-fractie heeft er in het debat van 9 februari jongstleden bij de minister op aangedrongen gezinnen niet te scheiden. De minister heeft dit toegezegd onder voorwaarde dat er geen sprake is van criminele activiteiten of vermoedens van oorlogsmisdaden bij een van de gezinsleden.

Ook heeft de fractie de minister gevraagd mensen die buiten hun schuld niet kunnen terugkeren alsnog een verblijfsvergunning te geven. De minister heeft daarop toegezegd het buiten-schuld-criterium ruimer toe te passen.

Tenslotte is uitdrukkelijk aangedrongen op een laatste toets op schrijnendheid - vóór een eventueel vertrek.

Het CDA-congres van 14 februari jongstleden heeft deze drie aandachtspunten voor een humane uitvoering van het nieuwe beleid als een opdracht gegeven aan de fractie.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet, namens de CDA-fractie,

Mr. Wim M.M. van Fessem

13 TweeVandaag toont aan dat gezinnen wél worden gescheiden

In een brief schreef minister Verdonk dat zij uitgeprocedeerde gezinnen niet gescheiden zal uitzetten. Uit een verslag van TweeVandaag blijkt dat dit wel degelijk gebeurt. Naar aanleiding van de reportage heeft D66 de praktijk in de kamer aan de orde gesteld. Het verweer daarop van de minister leidt tot grote woede bij VluchtelingenWerk Nederland.

VluchtelingenWerk Nederland: 'Liever illegaal dan gescheiden?'

VluchtelingenWerk Nederland is woedend op minister Verdonk. Keer op keer heeft zij gesteld dat zij gezinnen niet gescheiden uitzet. Tijdens de behandeling van de Justitiebegroting afgelopen woensdag stelde zij echter dat er onderscheid moet worden gemaakt tussen gezinsvorming (gezinnen die in Nederland zijn ontstaan) en gezinshereniging (gezinnen die in het land van herkomst zijn gevormd).

Het gevolg is dat mensen die in Nederland getrouwd zijn en kinderen hebben gekregen het risico lopen te worden uitgezet. Op deze wijze kunnen situaties ontstaan waarbij kinderen met een verblijfsvergunning opeens één of beide ouders zien vertrekken naar een ander land. Leg dat maar eens aan de kleintjes uit.

VluchtelingenWerk Nederland is van mening dat het gescheiden uitzetten van gezinnen onder geen enkele voorwaarde aan de orde mag zijn; of de gezinnen nu hier of ergens anders zijn ontstaan, of de ouders nu onder de oude of onder de nieuwe wet in ons land asiel hebben aangevraagd. De organisatie vindt het absurd dat de minister huwelijken die in Nederland zijn gesloten blijkbaar minder waardevol acht dan huwelijken die in het land van herkomst zijn voltrokken.

VluchtelingenWerk Nederland kan dit soort zaken niet langer aan de vluchtelingen, voor wiens belangen de vereniging opkomt, verkopen. "Als deze voorstellen daadwerkelijk beleid worden, kunnen wij straks niet anders dan asielzoekers op het gevaar te wijzen en te attenderen op de mogelijkheid in de illegaliteit te verdwijnen", stelt algemeen directeur Eduard Nazarski. "Natuurlijk willen wij niemand 'met onbekende bestemming' laten vertrekken. Wij hebben de vluchtelingen altijd gestimuleerd de juiste wegen te bewandelen, maar hoe kunnen wij dit beleid nog langer aan hen uitleggen? Onze geloofwaardigheid staat op het spel. De minister heeft steeds volgehouden dat er geen sprake zal zijn van gescheiden uitzetten en doet nu aan woordbreuk."

Bron: www.vluchtelingenwerk.nl

14 Minister Verdonk in de Tweede Kamer: plan om sommige gezinnen wél uit elkaar te rukken bestond altijd al

Op 17 november 2004 heeft lid Lambrechts, mede namens de leden Vos, Klaas de Vries, De Wit en Huizinga-Heringa, een motie ingediend betreffende het scheiden van gezinnen. Op 23 november 2004 heeft zij een gewijzigde versie van deze motie ingebracht. Naar aanleiding van het verzoek van uw Kamer van 23 november jongstleden, om schriftelijk te reageren op deze gewijzigde motie, bericht ik u het volgende.

De aanvullingen en wijzigingen die zijn verwerkt in de huidige tekst van de motie van lid Lambrechts c.s. worden door mij grotendeels onderschreven.

In de motie verzoeken de Kamerleden mij mijn toezegging zo toe te passen dat oneigenlijk gebruik wordt tegengegaan. Om oneigenlijk gebruik tegen te kunnen gaan, heb ik een objectief criterium ingevoegd, te weten het onderscheid tussen gezinnen die reeds bestonden vóór hun komst naar Nederland en gezinnen die hier te lande zijn ontstaan. De duur van het huwelijk of het partnerschap, of hoelang het gezin met kinderen reeds bestaat, is voor mij, gelet op voornoemd oogmerk, geen hanteerbaar criterium.

Mijn toezegging ziet dus toe op situaties waarin al een gezinsband bestond in het land van herkomst. Ik heb dit standpunt herhaaldelijk aan uw Kamer aangegeven. Zo heb ik tijdens het vragenuur van 20 januari 2004, in antwoord op vragen van de leden Lambrechts en De Wit gezegd dat ik het algemene uitgangspunt hanteer dat personen die Nederland als gezin inreizen, niet gescheiden worden uitgezet. Dit standpunt heb ik herhaald tijdens het vragenuur op 6 april 2004.

Tevens heb ik van meet af aan richting uw Kamer aangegeven dat mijn toezegging zich richt op de gezinnen die zich bevinden onder de doelgroep van het project Terugkeer. Andermaal wil ik jegens uw Kamer benadrukken dat, vanuit het algemene uitgangspunt dat tijdens de uitvoering van het project Terugkeer getracht zal worden zoveel mogelijk te voorkomen dat gezinnen worden gescheiden, te allen tijde in het oog zal worden gehouden of een gescheiden uitzetting in een voorkomend geval niet tot een schrijnende situatie leidt.

Gelet op het voorgaande en zoals ik uw Kamer ook eerder heb bericht, acht ik het bijzonder lastig uitvoerbaar om mijn toezegging vast te leggen in concrete beleidsregels. De omstandigheden waarin de gezinnen verkeren waarover we hier spreken, zijn dermate divers, dat mijn toezegging betreffende deze gezinnen niet in een algemeen geformuleerde regel kan worden vastgelegd.

15 Minister Verdonk: “Gescheiden uitzetten is onvermijdelijk”

“Regelmatig is verwezen naar mijn opmerking dat als uitgangspunt geldt dat gezinnen niet gescheiden worden uitgezet. Daarbij heb ik ook regelmatig opgemerkt dat dit uitgangspunt geldt bij gezinnen die als zodanig naar Nederland zijn gekomen. Gescheiden uitzetten is immers

onvermijdelijk indien er sprake is van gezinshereniging of -vorming bij een partner met de Nederlandse nationaliteit of met een Nederlandse verblijfsvergunning, en indien er niet aan de desbetreffende voorwaarden voor toelating wordt voldaan.”

Bron:parlando

16 Minister Verdonk: Nederland hoeft zich niet te houden aan Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind

Antwoorden van de Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie op de vragen van het lid Vos (GroenLinks) over de gescheiden uitzetting van gezinnen. (Ingezonden 18 juli 2005; nr. 2040518440).

Vraag 1

Kent u de asioldossiers van enkele asielzoekers die geconfronteerd worden met gescheiden uitzetting van gezinnen?

Antwoord vraag 1

Van de 24 voorgelegde zaken zijn er 18 bekend bij de IND. De overige 6 dossiernummers zijn niet bekend en navraag leverde nog geen extra informatie op.

Vraag 2

Blijft u bij uw opvatting dat vreemdelingen die ervoor kiezen in Nederland een gezin te vormen, maar geen verblijfsrecht hebben in Nederland moeten terugkeren naar hun herkomstlanden om aldaar een MVV aan te vragen?

Antwoord vraag 2

Het vereiste van een machtiging tot voorlopig verblijf (MVV) vormt de basis van ons huidige systeem van legale migratie. Het beschikken over een MVV is één van de voorwaarden voor het verkrijgen van een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd. De MVV moet in beginsel worden aangevraagd vóór de komst naar Nederland, vanuit het land van herkomst of het land van bestendig verblijf. Deze verplichting stelt de overheid in staat te onderzoeken of de vreemdeling aan alle voor toelating gestelde vereisten voldoet, zonder daarbij door diens aanwezigheid in Nederland voor een voldongen feit te worden geplaatst. De Vreemdelingencirculaire (Vc) stelt expliciet dat een MVV niet kan worden verleend om de binnenkomst in Nederland achteraf te legaliseren.

De wet voorziet in vrijstellingen, zodat in bepaalde gevallen een verblijfsvergunning niet hoeft te worden afgewezen wegens het ontbreken van een geldige MVV. Dat is ondermeer het geval wanneer het voor de betrokken vreemdeling, gelet op diens gezondheidstoestand, niet verantwoord is om te reizen, wanneer de vreemdeling slachtoffer of getuigeaangever is van vrouwenhandel, of wanneer naar het oordeel van de Minister het stellen van het MVV-vereiste zal leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard. Op grond van deze clausule is het mogelijk om in bijzondere individuele gevallen dan wel voor bijzondere groepen uitzonderingen te maken.

Naar mijn mening bestaat er geen fundamenteel onderscheid tussen vreemdelingen die nog in Nederland verblijven omdat bijvoorbeeld hun asielprocedure onsuccesvol is afgerond enerzijds, en gezinsvormers en gezinsherenigers die precies volgens de regels alle papieren in orde maken voordat ze naar Nederland komen anderzijds. Dat de personen in de eerste groep, puur vanwege de duur van hun verblijf in Nederland, de mogelijkheid hebben gehad hier relaties op te bouwen, verandert in beginsel niets aan dat standpunt. Een ander oordeel zou leiden tot oneerlijke behandeling van de tweede groep.

Vraag 3A

Op welke wijze kunnen personen volgens u gezinsleven in de zin van artikel 8 Europees Verdrag van de Rechten van de Mens (EVRM) uitoefenen indien één of meerdere leden van het gezin in Nederland mogen verblijven of zelfs genaturaliseerd zijn en één of meerder andere leden van het gezin Nederland moeten verlaten? Maakt het verschil of de gezinsvorm reeds vóór aankomst in Nederland bestond of dat de gezinsvorming hier in Nederland heeft plaatsgevonden?

Antwoord vraag 3A

Artikel 8 EVRM beschermt ondermeer het recht op familie- en gezinsleven. De beperking van dit recht, voor zover het een inmenging van enig openbaar gezag betreft, is slechts toegestaan indien het bij de wet is voorzien en in een democratische samenleving noodzakelijk is in het belang van de nationale veiligheid, de openbare veiligheid of het economisch welzijn van het land, etc.

Het verplichten tot het doen van een aanvraag voor een MVV in het land van herkomst of van bestendig verblijf kan slechts in beperkte mate inbreuk vormen op het familie- of gezinsleven. De jurisprudentie laat ook zien dat artikel 8 EVRM niet aan het stellen van het MVV-vereiste in de weg staat. Het maakt hierbij niet uit of het gezinsvereniging of gezinsvorming betreft.

Natuurlijk kunnen de individuele omstandigheden zodanig zijn dat ik van mening ben dat het billijk is om van het MVV-vereiste af te zien en dus een beroep op de hardheidsclausule te honoreren. Dit houdt dan echter niet direct verband met artikel 8 EVRM. De omstandigheid dat een relatie al bestond voor de komst naar Nederland is daarvoor niet beslissend, maar kan wel meewegen in het complex van omstandigheden dat kan leiden tot het oordeel dat van het stellen van het MVV-vereiste moet worden afgezien. De feiten en omstandigheden die zouden kunnen leiden tot dat oordeel moeten wel door de vreemdeling zelf worden aangedragen en onderbouwd.

Vraag 3B

Deelt u de mening dat voor de personen die in Nederland zijn gehuwd de Wet Voorkoming Schijnhuwelijken ervoor zorgt dat getoetst wordt of het verkrijgen van een verblijfsrecht in Nederland de voornaamste reden is geweest om te huwen en dat, als daar geen sprake van is geweest, verblijf in Nederland op grond van artikel 8 EVRM zal moeten worden toegestaan? Zo nee, waarom niet?

Antwoord vraag 3B

In het eerste gedeelte van het antwoord op vraag 3 heb ik aangegeven dat het bestaan van een familierelatie voor of na de komst naar Nederland, in het algemeen geen doorslaggevende betekenis heeft bij de beoordeling van de vraag of de vreemdeling moet worden vrijgesteld van het MVV-vereiste. Ik deel daarom wel uw mening voor wat betreft het doel van de Wet Voorkoming Schijnhuwelijken, maar niet met het laatste deel van de zin, waarin wordt gesuggereerd dat wanneer het een 'echt' huwelijk betreft, verblijf per definitie moet worden toegestaan. Die lezing van artikel 8 EVRM wordt niet gestaafd door jurisprudentie.

Overigens is het wel zo dat ik met betrekking tot de zogenaamde 'groep van 26.000' een beleidsregel heb aangenomen, die speciaal ziet op relaties die reeds bestonden vóór de komst van de vreemdeling naar Nederland (Staatscourant 29 juni 2004, nr. 121/p.10). Deze regel heeft echter expliciet geen algemene werking en ziet slechts op vreemdelingen die vóór 1 april 2001 (dus onder de oude Vreemdelingenwet) een aanvraag hebben ingediend voor toelating als vluchteling en voorts aan alle overige voorwaarden voldoen voor de verlening van een verblijfsvergunning.

Vraag 4

Op welke wijze houdt u bij de beoordeling van verblijfsverzoeken van personen die een relatie hebben met een Nederlandse partner, waaruit kinderen zijn geboren, rekening met de specifieke belangen van die kinderen? Levert het uitzetten van (één van de) ouders en/of (één van de) kinderen niet een schending op van het VN-Verdrag inzake de Rechten van het Kind? Zo nee, waarom niet?

Antwoord vraag 4

Bij de aanvraag voor een verblijfsvergunning worden de belangen omschreven in artikel 8 EVRM ambtshalve gewogen. De elementen die bij deze afweging een rol spelen komen voort uit de jurisprudentie die op basis van artikel 8 EVRM, artikel 3, Vierde Protocol bij het

EVRM alsook op basis van bepalingen van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK) gevormd is. Deze afweging is gedetailleerd beschreven in mijn brief aan de Eerste Kamer van 15 juli 2004, aangevuld door mijn brief van 19 april 2005 naar aanleiding van een aantal vragen van de heer Van Beeten (Kamerstukken I 2003/04, 29 224, E; resp. Kamerstukken I 2004/05, 29 224, F). In de eerste brief heb ik een opsomming gegeven van omstandigheden die worden meegewogen, maar die geen van allen, op zichzelf genomen, concludent zijn.

Uit deze opsomming en de toelichting komt naar voren dat bij het maken van de belangenafweging, de belangen van de betrokken kinderen bijzonder gewicht toekomen. Uit het voorgaande blijkt echter ook dat het feit dat er kinderen zijn in een gezin niet automatisch kan leiden tot verblijfsrechten voor de ouders. Ook niet als de kinderen de Nederlandse nationaliteit hebben.

Overigens zij nog opgemerkt dat het IVRK de Nederlandse Staat geen verplichtingen oplegt die verder reiken dan wat nu reeds is voorzien in de nationale wetgeving en artikel 8 EVRM.

Vraag 5

Acht u het wenselijk dat uitzetting van (één van de) ouders geëffectueerd wordt indien er minderjarige kinderen tot het gezin behoren aan wie een verblijfsrecht in Nederland is toegekend, maar die gezien hun prille leeftijd niet in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien en niet kunnen terugvallen op andere familieleden? Dreigt hier het gevaar dat gezinnen met jonge kinderen voor de keuze komen te staan om óf het gezinsverband te verbreken óf, ondanks het verblijfsrecht van (één van de) gezinsleden, het gezinsleven in het herkomstland voort te zetten?

Acht u een dergelijke keuze aanvaardbaar? Zo ja, waarom?

Antwoord vraag 5

De beschreven keuze kan, onder bepaalde omstandigheden, aanvaardbaar zijn. In het antwoord op vraag 4 heb ik aangegeven welke elementen worden meegewogen bij de vraag of een vreemdeling op grond van artikel 8 EVRM aanspraak kan maken op een verblijfsvergunning. Eén van de elementen daarbij is de aanspraak van het kind op verblijf in Nederland en om alhier een opvoeding en opleiding te genieten. Indien echter vaststaat dat er geen objectieve belemmeringen bestaan om het gezinsleven in het land van herkomst van de ouder uit te oefenen of indien er een mogelijkheid bestaat het gezinsleven elders uit te oefenen, kan het voorkomen dat de ouders worden uitgezet, ondanks het verblijfsrecht van hun kinderen. Deze lezing van artikel 8 EVRM ontleen ik ondermeer aan de uitgebreide jurisprudentie van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens met betrekking tot deze materie.

Vraag 6

Deelt u de mening dat uitzetting van personen die geen verblijfsrecht in Nederland genieten in de gevallen waarin sprake is van een bestendige relatie en de partner en de eventuele uit de relatie geboren kinderen de Nederlandse nationaliteit hebben onwenselijk is? Zo neen, waarom niet?

Antwoord vraag 6

Voor het antwoord op deze vraag verwijs ik naar mijn brieven aan de Eerste Kamer, geciteerd in het antwoord op vraag 4. Daarin wordt uiteen gezet dat een kind met de Nederlandse nationaliteit weliswaar een ongeconditioneerd recht op verblijf in Nederland heeft, maar dat dit recht zich niet uitstrekt tot de (verzorgende) ouder van dat kind. Wel kan deze ouder, die niet de Nederlandse nationaliteit heeft, een aanvraag indienen om verlening van een verblijfsvergunning, waarbij omstandigheden zoals beschreven in het antwoord op vraag 4, worden betrokken. Het complex van omstandigheden zal in individuele gevallen gezien worden en zal leiden tot een afwijzing, dan wel inwilliging van die aanvraag.

Hetzelfde geldt in de omstandigheid dat een vreemdeling een relatie heeft met een Nederlander, zonder dat kinderen in het geding zijn. De overwegingen die dan een rol spelen hebben bijvoorbeeld betrekking op de mogelijkheid om het gezinsleven elders uit te oefenen.

Vraag 7

Bent u bereid om in de gevallen waarin sprake zal zijn van uitzettingen van personen die een partner of kinderen hebben met de Nederlandse nationaliteit én waarin controleerbare pogingen om reisdocumenten te bemachtigen mislukt zijn, waardoor het aanvragen van een MVV feitelijk onmogelijk is alsnog een verblijfsrecht in Nederland toe te staan? Zo neen, waarom niet?

Antwoord vraag 7

Deze vraag heeft weer betrekking op de mogelijke vrijstelling van het MVV-vereiste op grond van de zgn. hardheidsclausule uit artikel 3.71 lid 4 Vreemdelingenbesluit. Zoals is aangegeven in het antwoord op vraag 2 moet de vreemdeling zelf vragen om toepassing van dit artikel en moet hij dat verzoek met feiten en omstandigheden onderbouwen. Bovendien dient hij van die feiten en omstandigheden tenminste een begin van bewijs aan te leveren.

Indien de vreemdeling aantoont dat hij in de feitelijke onmogelijkheid verkeert om een MVV aan te vragen, kan ik hem op die grond vrijstellen van het MVV-vereiste. Dit garandeert overigens niet de uitkomst van de aanvraag om een verblijfsvergunning die op haar eigen merites beoordeeld zal worden.

Vraag 8

Bent u bereid voor de in vraag 1. genoemde individuele gevallen gebruik te maken van uw afwijkingsbevoegdheden en het verblijf bij hun partner en/of kinderen toe te staan, zonder hen het ontbreken van een MVV tegen te werpen? Zo neen, kunt u per geval waarin u geen gebruik maakt van uw afwijkingsbevoegdheden aangeven waarom niet?

Antwoord vraag 8

Er is in de beoordeelde gevallen (zie mijn opmerking bij vraag 1) een grondige en nauwkeurige beslissing genomen. In de door u genoemde zaken is er geen aanleiding gezien om af te wijken van het MVV-vereiste op grond van de hardheidsclausule.

Zonder in te gaan op de details van alle individuele zaken, wil ik opmerken dat niet aan alle zaken een asielverzoek ten grondslag lag, hetgeen wel werd gesuggereerd in de vraagstelling. Ook was niet in alle zaken reeds definitief op de eerste aanvraag beslist. De meeste zaken betroffen vreemdelingen die een reguliere aanvraag hebben ingediend, nadat zij waren uitgediend in het asieltraject.

De reguliere aanvragen betreffen vooral gezinsvorming, maar ook gezinshereniging, studie en medische behandeling. In de meeste gevallen werd hierbij niet voldaan aan de geldende voorwaarden voor een reguliere aanvraag (vooral het MVV-vereiste, paspoort, middelen). In enkele gevallen zijn ook de verschuldigde leges niet voldaan of is beroep gedaan op de hardheidsclausule zonder elementen aan te dragen die dat verzoek ondersteunen. Voorts is

in enkele gevallen nog geen definitieve uitspraak gedaan over de reguliere verblijfsaanvraag. Op deze zaken kan ik uiteraard niet vooruit lopen. Tenslotte is in één zaak afgewezen op grond van het feit dat er ernstige redenen zijn om te veronderstellen dat betrokkene zich heeft schuldig gemaakt aan misdrijven tegen de menselijkheid.

Bron:parlando

17 Minister Verdonk: Een Nederlands kind kan hier best zonder zijn ouders leven

Brief van minister Verdonk van 20 april 2005:

Tijdens de behandeling d.d. 7 december 2004 van het wetsvoorstel Wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 ter implementatie van richtlijn nr. 2001/55/EG van de Raad van 20 juli 2001 heb ik toegezegd de daarbij door de heer Van de Beeten (CDA) gestelde vragen schriftelijk te beantwoorden. De heer Van de Beeten heeft deze vragen gesteld naar aanleiding van mijn brief aan de Eerste Kamer van 15 juli 2004 (Kamerstukken I 2003/04, 29224, E) inzake toegang tot Nederland van Nederlandse kinderen en hun verzorgende ouders.

Met de heer Van de Beeten ben ik van mening dat het recht op verblijf in Nederland van een kind met de Nederlandse nationaliteit ongeconditioneerd is. Een Nederlands kind heeft te allen tijde het recht om in Nederland te verblijven en een schoolopleiding te genieten. Ditzelfde geldt echter niet ten aanzien van de verzorgende ouder die de Nederlandse nationaliteit niet bezit. Wel kan deze ouder een aanvraag indienen om verlening van een verblijfsvergunning, waarbij omstandigheden zoals die in vorengenoemde brief van 15 juli 2004 zijn opgenomen, worden betrokken.

In laatstgenoemde brief staan diverse aspecten genoemd die onderdeel uitmaken van de belangenafweging die in het kader van artikel 8 EVRM wordt gemaakt. De heer Van de Beeten heeft aangegeven bij meerdere van deze genoemde aspecten vraagtekens te hebben. In dit verband wil ik nogmaals benadrukken dat het Nederlandse beleid in overeenstemming is met internationale verdragsverplichtingen, waaronder het EVRM. De aspecten die in genoemde belangenafweging worden meegewogen, komen voort uit de jurisprudentie die op basis van artikel 8 EVRM, artikel 3, Vierde Protocol bij het EVRM als ook op basis van bepalingen van het Verdrag inzake de rechten van het kind gevormd is. Volledigheidshalve merk ik op dat tegen iedere verblijfsrechtelijke beslissing rechtsmiddelen aangewend kunnen worden, waarbij uiteindelijk een zaak ook voorgelegd kan worden aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State en het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM).

Ik hecht er aan hier nog te benadrukken dat genoemde opsomming niet is op te vatten als een lijst met criteria waaraan moet worden voldaan voor het toestaan van verblijf. Het zijn omstandigheden die betrokken worden in de belangenafweging en die de balans kunnen doen doorslaan naar het belang van de vreemdeling, dan wel naar dat van de Staat. Om vast te stellen of er eventueel sprake is van bescherming van artikel 8 EVRM moet eerst worden vastgesteld of er family life, als bedoeld in artikel 8 EVRM bestaat. Slechts zelden wordt aangenomen dat het family life is verbroken. Bij de toetsing of sprake is van een schending van artikel 8 EVRM staat de belangenafweging centraal (de zogeheten fair balance test). Hierbij wordt een afweging gemaakt tussen enerzijds de belangen van de Staat, gelegen in het voeren van een restrictief toelatingsbeleid en de weigering van de verblijfsvergunning, en anderzijds de belangen van het individu, die gediend zijn met het uitoefenen van gezinsleven hier te lande. De Staat heeft daarbij een beoordelingsmarge (certain margin of appreciation). Hierbij moet er voorts op gewezen worden dat artikel 8 EVRM geen algemene verplichting oplegt de keuze van vreemdelingen te respecteren om het familie- en gezinsleven in één van de Verdragsstaten uit te oefenen.

Hieronder ga ik in op de door de heer Van de Beeten gestelde vragen.

De heer Van de Beeten heeft opgemerkt dat het niet juist is dat de vraag of een verzorgende ouder een verblijfstitel heeft, van invloed is op de vraag of het kind hier in Nederland

bijvoorbeeld een onderwijsopleiding zou kunnen genieten. Hiermee zou de invulling van het verblijfsrecht afhankelijk gemaakt worden van het belang dat de ouder erbij zou kunnen hebben. Zoals hierboven vermeld heeft een Nederlands kind een onvoorwaardelijk recht op verblijf in Nederland. Dit impliceert evenwel niet dat aan een vreemdeling die ouder is van een kind met de Nederlandse nationaliteit enkel om die reden verblijfsrecht zou toekomen. Bij de beoordeling van een verblijfsaanvraag van de ouder dient uiteraard wel in de belangenafweging te worden betrokken dat het kind de Nederlandse nationaliteit bezit en er als zodanig aanspraak op heeft hier te lande te verblijven en hier zijn opvoeding en opleiding te genieten. De belangenafweging die in dit kader wordt gemaakt kent zoals eerder opgemerkt vele aspecten die afzonderlijk en in hun onderlinge samenhang beoordeeld dienen te worden. Indien de uitkomst van die belangenafweging is dat sprake is van een niet gerechtvaardigde inbreuk op het recht op gezinsleven van één van de ouders, dan zal op grond van artikel 8 EVRM verblijf moeten worden toegestaan aan de vreemdeling wiens verblijfsrecht ter discussie staat.

Met betrekking tot de leeftijd van het kind en de geworteldheid in de Nederlandse samenleving kan het volgende worden opgemerkt.

Bij de belangenafweging wordt naast de Nederlandse nationaliteit ook betrokken de leeftijd van het kind, als ook het feit of dit kind schoolgaand is. Van een kind op zeer jonge leeftijd wordt in zijn algemeenheid nog geen verregaande worteling in de Nederlandse samenleving verondersteld. Ook het enkele feit dat een kind hier te lande op school zit is op zichzelf nog niet van doorslaggevende betekenis voor de vraag of er reeds om die reden berust moet worden in het verblijf van de ouder zonder verblijfsvergunning. Echter, naarmate een kind langer hier te lande op school zit en er sprake is van verdergaande worteling in de Nederlandse samenleving kan aan het belang van de ouder om het gezinsleven met het kind hier in Nederland te beleven een zwaarder gewicht toekomen.

Vervolgens heeft de heer Van de Beeten gevraagd naar de bijzondere gezinsomstandigheden die bij de belangenafweging een rol kunnen spelen. In dit verband geldt dat hiervan geen limitatieve opsomming bestaat, maar dat hierbij bijzondere gezinsomstandigheden worden betrokken als bijvoorbeeld de omstandigheid dat het kind of één van zijn broertjes of zusjes gehandicapt is en daardoor speciale verzorging nodig heeft of is aangewezen op speciaal onderwijs. Ook kan gedacht worden aan de omstandigheid dat het gezin vanwege diverse omstandigheden de hulp nodig heeft van een gezinsvoogd, of aan een ziekte van een gezinslid waardoor speciale zorg nodig is.

Openbare orde aspecten spelen tevens een rol bij de belangenafweging. Indien de ouder eerder rechtmatig verblijf heeft gehad, zal de glijdende schaal een rol spelen bij de beoordeling of verder verblijf op grond van de openbare orde aspecten geweigerd kan worden. In het kader van artikel 8 EVRM is daarnaast een aantal "guiding principles" van belang. Dit houdt in dat bij de belangenafweging ook betrokken dienen te worden omstandigheden als de aard en ernst van het misdrijf, de periode die sinds het misdrijf is verstreken en het gedrag van de vreemdeling in die periode.

In de belangenafweging wordt de omstandigheid betrokken of de niet-verzorgende ouder een bijdrage levert in de kosten van opvoeding en verzorging van het Nederlandse kind. Dit aspect ziet op de invulling van het gezinsleven van de niet-verzorgende ouder met het kind. Indien geen bijdrage in de kosten van opvoeding en verzorging wordt geleverd en de niet-verzorgende ouder heeft niet of nauwelijks contact met het kind, is dat van belang om te bepalen of het recht op gezinsleven in de zin van artikel 8 EVRM van de niet-verzorgende ouder met diens kind geschonden wordt en of deze schending te rechtvaardigen is in de zin van artikel 8 EVRM.

Zoals hiervoor opgemerkt is de frequentie en omvang van het contact van het kind met de niet-verzorgende ouder van belang bij de vaststelling omtrent de vraag of het recht op gezinsleven van de niet-verzorgende ouder met diens kind geschonden wordt. Indien de frequentie en omvang van het contact minimaal zijn, zal een schending van artikel 8 EVRM niet snel aangenomen worden.

De mogelijkheid het gezinsleven elders uit te oefenen is van belang voor het gewicht dat moet worden toegekend aan het belang van de vreemdeling wiens verblijfsrecht ter discussie

staat bij het uitoefenen van het gezinsleven met diens kind in Nederland. Indien het (om welke reden dan ook) onmogelijk moet worden geacht om het gezinsleven elders uit te oefenen, zal dit aspect bij de weging van belangen ten gunste van de vreemdeling meegewogen moeten worden.

Het feit dat het gaat om een belangenafweging, waarbij verscheidene criteria van belang zijn waaraan per individueel geval een verschillende waarde kan worden toegekend, leidt ertoe dat de weging in individuele gevallen een afwijkende uitkomst kan hebben. Zo kan de belangenafweging in het kader van artikel 8 EVRM ertoe leiden dat aan het belang van de Staat een zwaarder gewicht moet worden toegekend dan aan dat van de vreemdeling. Indien aan de verzorgende ouder geen verblijf wordt toegestaan, kan het Nederlandse kind mogelijk door een ander, bijvoorbeeld een familielid dat in Nederland verblijft, worden verzorgd. Het is evenwel ook mogelijk dat het kind de verzorgende ouder naar het land van herkomst volgt. Zoals ik reeds in mijn brief van 15 juli 2004 heb weergegeven, acht ik dit, gelet op de zorgvuldigheid die wordt betracht bij de beoordeling van de vraag of aan die ouder verblijf in Nederland moet worden toegestaan en die geheel conform het EVRM plaatsvindt, het gevolg van de eigen keuze van die ouder.

18 Geen vrijstelling van het MVV-vereiste voor hier gehuwde asielzoekers

Onderstaand een citaat uit het debat van 9 februari 2004 over het terugkeerbeleid:

Arno Visser (VVD): Indien een afgewezen asielzoeker een partner heeft in Nederland, zal deze terug moeten keren en volgens de reguliere procedure een MVV moeten aanvragen bij de Nederlandse ambassade in het land van herkomst. Daarna wordt de reis naar Nederland weer gemaakt. Kan de minister een uitzondering maken op het MVV-vereiste voor gevallen waarin het huwelijk plaatsvond, voordat de eenmalige regeling bekend werd? Je moet mensen niet zinloos op en neer laten reizen, alleen omdat zij administratieve handelingen moeten verrichten.

Minister Verdonk: Dat betekent dat degene die geen status heeft, moet terugkeren naar het land van herkomst, om daar een machtiging tot voorlopig verblijf aan te vragen. Daar wil ik meteen wat over zeggen, want op het moment dat dit alleen maar een administratieve handeling is, is het zo dat wij voor deze groep- dit betreft de 26.000 mensen die nog onder de oude Vreemdelingenwet zijn binnengestroomd- het MVV-vereiste niet zullen tegenwerpen, zoals dat dan zo mooi heet.

Klaas de Vries (PvdA): Dus dan wordt men niet teruggestuurd naar het land van herkomst om een aanvraag te doen, maar kan men hier blijven?

Minister Verdonk: Ja, dan kan men hier die aanvraag doen. De procedure moet wel doorlopen worden, maar men hoeft niet daarheen om de administratie te regelen en dan weer terug te komen.

19 Vragen aan minister Verdonk over gezinsvorming en MVV-vereiste van 26.000 Asielzoekers

Antwoorden van de Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie op de vragen van de leden Van der Staaij (SGP) en Visser (VVD) over het beleid inzake huwelijkssluiting tussen Nederlandse staatsburger en asielzoeker van wie de asielaanvraag nog in behandeling is.

Vraag 2

Beschikt u over cijfers waaruit blijkt hoeveel uitgeprocedeerde, maar inmiddels in Nederland gehuwde asielzoekers uit de groep van 26.000 personen voor het verkrijgen van een

machtiging tot voorlopig verblijf (MVV), teneinde een reguliere verblijfsvergunning met het oog op gezinsvorming aan te kunnen vragen, terug zouden moeten naar het land van herkomst?

Antwoord vraag 2

Neen, de gevraagde cijfers zijn niet beschikbaar.

Allereerst geldt dat de bedoelde populatie van 26.000 personen een in samenstelling dynamische populatie is, waarvan niet op dit moment met zekerheid is vast te stellen uit welke vreemdelingen deze exact zal bestaan.

Ook als de vraag wordt beperkt tot de deelverzameling van vreemdelingen die inmiddels uitgeprocedeerd zijn, geldt dat in de geautomatiseerde systemen niet wordt geregistreerd in hoeverre deze vreemdelingen al dan niet in aanmerking zouden kunnen komen voor een verblijfsvergunning wegens gezinsvorming.

De gevraagde informatie is daarmee uitsluitend door uitgebreid onderzoek van alle mogelijk betrokken individuele dossiers te vergaren.

Vraag 3

Hoe staat het met de uitvoering van uw toezegging, gedaan tijdens het overleg over de Terugkeernota op 9 februari 2004, dat het MVV-vereiste niet zal worden tegengeworpen aan asielzoekers als bedoeld onder vraag 2 uit de groep van 26.000 personen die nog onder de oude Vreemdelingenwet zijn binnengestroomd, mits aan de gestelde eisen wordt voldaan?

Antwoord vraag 3

Over de uitvoering van deze toezegging zal ik Uw Kamer op korte termijn afzonderlijk informeren. Momenteel wordt door de Immigratie- en Naturalisatiedienst daartoe een formele beleidsregel opgesteld.

Bron:parlando

20 Minister Verdonk verandert in beleidsregel gezinsvorming in gezinsvereniging

Een van de categorieën waarvoor vrijstelling van het MVV-vereiste in ieder geval geldt op grond van art. 3.71 lid 4 Vreemdelingenbesluit, is de groep vreemdelingen die valt onder de toezegging van de Minister gedaan tijdens het terugkeerdebat van 9 februari 2004 dat het MVV- vereiste niet zal worden tegengeworpen aan de vreemdelingen die voldoen aan de onderstaande criteria:

1. de vreemdeling heeft voor 1 april 2001 een aanvraag ingediend voor toelating als vluchteling
2. de vreemdeling beoogt gezinsvereniging (geen gezinsvorming) met een vreemdeling die hier ter lande verblijft op grond van een verblijfsvergunning regulier dan wel asiel of met een Nederlander;
3. de vreemdeling voldoet, behoudens het MVV-vereiste, aan alle voorwaarden en voorschriften voor de verlening van een verblijfsvergunning, zoals vermeld in B2.

Artikel II

Dit besluit zal (met de toelichting) in de Staatscourant worden geplaatst en treedt in werking met ingang van de tweede dag na de dagtekening van de Staatscourant waarin het is geplaatst.

Artikelsgewijze toelichting bij wijziging

2004/39

B1/2.2.1

In het algemeen overleg naar aanleiding van de Terugkeernotitie van de Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie op 9 februari 2004 heeft de Minister aangegeven dat het uitgangspunt is dat gezinnen niet gescheiden zullen worden verwijderd.

Dit wil zeggen dat als bijvoorbeeld de man is uitgeprocedeerd en de vrouw en kinderen nog in procedure zitten, de man niet uitgezet zal worden totdat er een beslissing is genomen op de aanvraag van de vrouw en kinderen.

Indien de aanvraag van de vrouw en kinderen ook wordt afgewezen, dan kan het gezin gezamenlijk Nederland verlaten. In geval zijn vrouw en kinderen alsnog een status krijgen, dan kan de man een aanvraag indienen tot gezinshereniging. Dit zou formeel gezien betekenen dat hij dient terug te keren naar zijn land van herkomst om een MVV aan te vragen teneinde daarmee in te reizen in Nederland om een aanvraag voor zijn verblijfsvergunning in te dienen.

Tijdens het terugkeerdebat in de Tweede Kamer heeft de Minister echter toegezegd dat in deze gevallen het MVV-vereiste niet zal worden tegengeworpen.

Indien het een van de 26.000 personen betreft, al dan niet uitgeprocedeerd, die nog onder de oude Vreemdelingenwet zijn ingestroomd en een verzoek om toelating als vluchteling hebben ingediend en waar het MVV-vereiste nog slechts een administratieve handeling betreft.

Rijswijk, 18 juni 2004.

De Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie, namens deze, het hoofd van de Immigratie- en naturalisatiedienst,
P.W.A. Veld.

Bron: parlando

21 Minister wil beleidsregel niet uitbreiden met categorie gezinsvorming

Delen uit een Tweede Kamerdebat:

De heer Van der Staaij(SGP): Voorzitter. In het algemeen overleg over het terugkeerbeleid heb ik aandacht gevraagd voor uitgeprocedeerden uit de groep van 26.000 personen die onder het regiem van de oude vreemdelingenwet vallen en in Nederland getrouwd zijn, maar nu alsnog terug moeten gaan naar het land van herkomst voor het verkrijgen van een MVV.

Dat geeft heel veel onnodige rompslomp en leidt soms tot pijnlijke toestanden. De minister heeft verwezen naar een nieuwe beleidsregel die nog diezelfde dag in de Staatscourant aan te treffen viel. Het is mij echter opgevallen dat die alleen op gezinshereniging betrekking heeft. De vrijstelling van het MVV-vereiste geldt dus alleen voor personen die al voor hun komst naar Nederland getrouwd waren. Naar mijn mening zou het echter voor 'gezinsvormers' moeten gelden.

Vandaar de volgende motie:

De Kamer, gehoord de beraadslaging, constaterende dat in de Staatscourant nr. 121, d.d. 29 juni 2004, de beleidsregel betreffende vrijstelling van het MVV-vereiste zich beperkt tot verzoeken om gezinshereniging door personen uit de groep van 26.000 asielzoekers die onder de oude Vreemdelingenwet zijn binnengestroomd;

van mening dat óók voor langdurig hier verblijvende, onder de oude vreemdelingenwet binnengestroomde asielzoekers, die tijdens hun asielprocedure voor de wet in Nederland getrouwd zijn en daarna een verzoek om gezinsvorming gedaan hebben, het billijk is een uitzondering te maken op het MVV-vereiste; verzoekt de regering, de beleidsregel uit te breiden met bedoelde categorie, en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter: Deze motie is voorgesteld door de leden Van der Staaij en Klaas de Vries. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund. Zij krijgt nr. 836 (19637).

Antwoord minister Verdonk:

In de motie van de heer Van der Staaij en de heer Klaas de Vries wordt verzocht om de beleidsregel uit te breiden met de categorie gezinsvorming, dus mensen die hier in Nederland een gezin hebben gevormd. De publicatie in de Staatscourant was uitsluitend van toepassing op gezinsherenigers. Dat betekent dus dat die vrijheid van toepassing is als de betrokken personen al met elkaar gehuwd waren of een geregistreerd partnerschap waren aangegaan in het land van herkomst, dus voor hun komst naar Nederland. Als dat in Nederland gebeurt, spreken wij van gezinsvorming.

Het uitbreiden van de beleidsregel betekent een verdere uitholling van het MVV-vereiste. Er is uiteraard een hardheidsclausule. Ik heb al gezegd dat ik heel zorgvuldig kijk naar allerlei menselijke situaties. Ik heb voldoende aan de hardheidsclausule en ik zie geen reden om de beleidsregel uit te breiden.

Ik ontraad het aannemen van deze motie.

Bron: parlando

22 Minister Verdonk houdt voet bij stuk: gezinsvormers oude Vreemdelingenwet moeten voldoen aan MVV-vereiste.

Citaat:

Minister Verdonk:

In hun motie, ingediend op 1 juli 2004, stellen de leden Van der Staaij en Klaas de Vries dat het billijk is om ook voor langdurig hier verblijvende, onder de oude Vreemdelingenwet binnengestroomde, asielzoekers die tijdens hun asielprocedure voor de wet in Nederland zijn getrouwd en daarna een verzoek om gezinsvorming hebben gedaan, een uitzondering te maken op het MVV-vereiste.

Laat ik duidelijk zijn: de regeling geldt niet voor vreemdelingen die gezinsvorming beogen. Dat is ook nooit mijn bedoeling geweest. Ik heb altijd voor ogen gehad de groep vreemdelingen die als gezin naar Nederland zijn gekomen. Bij gezinsvorming is er sprake van totstandkoming van het gezin in Nederland. In Nederland is men een relatie aangegaan, wetende dat er op dat moment nog geen verblijfsvergunning was en dat het ook onzeker was of een dergelijke vergunning überhaupt verkregen zou worden. Dat is een eigen keuze geweest van de vreemdeling. Een verdere uitbreiding van de vrijstellingscategorie naar gezinsvormers is naar mijn mening te zeer een uitholling van het wettelijke MVV-vereiste. Bovendien zou de ongelijkheid ten opzichte van andere categorieën MVV-plichtigen te groot worden. Ik schat namelijk in dat in toenemende mate ook door andere categorieën MVV-plichtigen een beroep zou worden gedaan op vrijstelling van het MVV-vereiste.

Van een verdere uitbreiding van deze regel zou voorts een aanzuigende werking uitgaan en dat is niet de bedoeling van het wettelijke MVV-vereiste. De vrijstelling wordt bij uitzondering verleend en geldt voor mensen die onder de oude vreemdelingenwet zijn binnengekomen, de mensen die vallen onder de groep van 26.000. Daar wil ik mij graag aan houden.

Ik ontraad dan ook de aanneming van deze motie.

De heer Van der Staaij (SGP):

Voorzitter. Ik heb een vraag aan de minister over de oude motie, laat ik het zo maar zeggen. Deze betreft inderdaad alleen de groep die onder de oude vreemdelingenwet is ingestroomd. Erkent de minister wel dat er onder de gezinsvormers een problematiek is die juist speelt bij mensen die onder de oude wet zijn ingestroomd, namelijk dat deze mensen soms al jarenlang in Nederland een feitelijk gezinsleven hebben gehad, maar er nu pas achter komen dat zij uiteindelijk geen verblijfsvergunning krijgen?

Minister Verdonk:

Op het moment dat deze mensen in het huwelijk zijn getreden, hadden zij geen zekerheid van hun verblijf hier. Zij hebben op eigen verantwoordelijkheid die keuze gemaakt. Ik kan de heer Van der Staaij wel meedelen dat in gevallen waarbij in één gezin sommige gezinsleden wel en andere gezinsleden niet onder de doelgroep van het Project Terugkeer vallen, terwijl zij allen verblijf beogen bij een gezinslid dat al in het bezit is van een reguliere of op asiel gebaseerde verblijfsvergunning dan wel de Nederlandse nationaliteit bezit, alle gezinsleden in aanmerking komen voor ontheffing van het MVV-vereiste.

Om een voorbeeld te geven: de vader heeft een verblijfsvergunning, de moeder valt onder de doelgroep van het Project Terugkeer, maar het kind niet. Beoogd wordt dat moeder en kind in aanmerking kunnen komen voor ontheffing van het MVV-vereiste, als zij ook voldoen aan de overige voorwaarden. In die zin zal ook de op 29 juli 2004 gepubliceerde beleidsregel op korte termijn worden aangepast. Ik ontraad de aanneming van deze motie.

Bron: Verslag van de 14de vergadering op woensdag 27 oktober 2004

23 Kabinet voert aangenomen motie niet uit

Brief van minister Verdonk:

23 december 2004

Onderwerp: Motie van het lid Van der Staaij

Deze motie is door uw Kamer aanvaard. In deze brief ga ik in op de mogelijke consequenties die uitvoering van deze motie met zich mee zou brengen. De conclusie van het kabinet is dat het uitvoeren van deze motie vergaande gevolgen kan hebben voor de verdere handhaving van het wettelijk MVV-vereiste. Om die reden heeft het kabinet, op mijn voorstel, besloten deze motie niet uit te voeren. Ik wil dit als volgt toelichten.

Het uitvoeren van de motie van het lid Van der Staaij zal naar verwachting de volgende consequenties met zich meebrengen:

Het exacte aantal van vreemdelingen dat in aanmerking kan komen indien voor een nieuwe vrijstellingscategorie wordt gekozen, is niet te geven.

In de eerdere toezegging is aangegeven dat daar waar het MVV-vereiste "slechts een administratieve handeling" betreft, en voldaan wordt aan alle andere voorwaarden, het ontbreken van de MVV niet zal worden tegengeworpen. Bij deze voorstelling van zaken lijkt het amper van belang of een beleidsregel met een bepaalde vrijstelling verder wordt uitgebreid, immers als toch aan alle voorwaarden wordt voldaan, waarom mensen dan nog heen en weer sturen naar het land van herkomst.

Dit geeft echter geen juist beeld van de wijze waarop het wettelijk MVV-vereiste zowel juridisch als uitvoeringstechnisch in elkaar steekt. Indien een reguliere aanvraag wordt ingediend, zonder dat iemand in het bezit is van een geldige MVV, en daarvan ook niet vrijgesteld is of moet worden, wordt een aanvraag afgewezen. In principe is daarbij dan niet van belang of aan enige overige voorwaarde voor verblijf wordt voldaan. Een ingediend bezwaar tegen een afwijzing wegens het ontbreken van de MVV heeft geen schorsende

werking, hetgeen betekent dat de vreemdeling in principe Nederland dient te verlaten, tenzij hangende bezwaar alsnog een voorlopige voorziening wordt ingediend, die mag dan worden afgewacht. Uit deze juridische constructie moge blijken dat het MVV-vereiste van dusdanig gewicht is in een reguliere procedure, dat het ontbreken ervan zonder aanspraak op vrijstelling in feite betekent dat men Nederland dient te verlaten.

De eenmalige uitzondering op de vrijstelling, die recent is gemaakt voor de gezinsherenigers uit de groep van 26.000, betekent in feite al een radicale omkering van de juridische constructie van het MVV-vereiste. In feite betekent deze omkering van de wijze van afdoening van aanvragen ook een terugkeer naar de situatie van vóór de invoering van het wettelijk MVV-vereiste.

Toen werd op dezelfde manier omgegaan met dit vereiste, waardoor het vereiste destijds – mede ook door gebrek aan wettelijke grondslag - ernstig aan betekenis heeft verloren. Dit alles vormde de aanleiding voor de initiatiefwet van de leden Rijkstra en Verhagen.

In het kader van het terugkeerproject zullen uitgeprocedeerde asielzoekers Nederland moeten gaan verlaten. Indien de in de motie voorgestelde uitbreiding van de MVV-vrijstelling wordt overgenomen, zullen velen alsnog claimen aanspraak te maken op deze vrijstelling. Om deze aanspraak te controleren moet eerst in zijn totaliteit bezien worden of aan alle voorwaarden wordt voldaan, om vervolgens eerst daarna te kunnen constateren of iemand inderdaad aanspraak maakt op de vrijstelling, dan wel dat er alsnog een afwijzing moet volgen.

Dit betekent ook dat in procedures die inmiddels al geheel of ten dele waren afgerond de vreemdeling opnieuw zal vragen om te bezien of er alsnog aanleiding is vrijstelling te verlenen, waarbij alle verblijfsvoorwaarden gecontroleerd dienen te worden. Het behoeft geen betoog dat hierdoor de voortgang van het Project Terugkeer aanzienlijk gefrustreerd zal worden.

Deze vrijstelling wordt gerealiseerd door een categoriale vrijstelling op grond van de hardheidsclausule. Hiervan is in het Vreemdelingenbesluit 2000 bepaald dat slechts onder bijzondere omstandigheden aanleiding bestaat om gebruik te maken van deze ontheffingsmogelijkheid. Dit kan gebeuren op basis van zeer bijzondere individuele, veelal schrijnende omstandigheden (in voorgaande jaren impliceerde dit gemiddeld dat circa 30 keer in een individueel geval ontheven werd). Daarnaast kan ook voor een hele groep een vrijstelling worden ingesteld, zoals nu derhalve gebeurd is voor de gezinsherenigers uit de groep van 26.000. Eerdere vrijgestelde groepen waren bijvoorbeeld de vreemdelingen die in aanmerking konden komen voor de tijdelijke regeling langdurig illegalen. Hiervoor zijn destijds ca 8000 aanvragen ingediend, waaronder ook op voorhand kansloze aanvragen, waarbij enkel vanwege de ontheffing van het MVV-vereiste die in de regeling was opgenomen, de procedure in Nederland langdurig werd gerekt, hetgeen op zich weer aanleiding vormde voor de vreemdeling om daar weer een verblijfsclaim op te baseren. Welke afbakening van de regeling er ook gekozen wordt, er zullen altijd grensgevallen blijven bestaan die net buiten de regeling vallen en zich daardoor gedupeerd zullen voelen. Ook zij zullen alsnog een beroep doen om alsnog vrijgesteld te worden. Naar verwachting zal deze regeling een nieuwe stroom van af te handelen zaken voor de IND opleveren, en een grote hoeveelheid procedures bij de uitvoering en rechtbanken genereren. Daarnaast zal een grote hoeveelheid nieuwe procedures ook weer de nodige klachten genereren.

Een dergelijk groot aantal mogelijke inwilligingen betekent naar andere MVV-plichtigen een grote ongelijkheid, indien zij –geheel conform de wettelijke regeling - de afdoening van een MVV-aanvraag in het land van herkomst afwachten. In sommige gevallen zal dat nog amper te rechtvaardigen zijn. Een nieuwe groep vrijgestelden zal bovendien handhaving van het MVV-vereiste naar andere categorieën MVV-plichtige vreemdelingen verder onder druk zetten. In toennemende mate zal ook door anderen een beroep gedaan worden om vrijgesteld te worden van het wettelijk MVV-vereiste.

Het alsnog uitbreiden van een categorie vrijgestelden zal een aanzuigende werking tot gevolg kunnen hebben, mensen zullen eerder het er op wagen naar Nederland te komen,

met de hoop om ook zelf alsnog een kans te maken om vrijgesteld te worden van het MVV-vereiste.

24 Debat gaat voort: Verdonk blijft weigeren motie uit te voeren

Dhr. Van der Staaij: Zelf wil ik nog op één onderdeel terugkomen. Het betreft het niet uitvoeren van een motie die in najaar 2004 door de Kamer is aangenomen. Deze vroeg om asielzoekers die onder de oude Vreemdelingenwet het land zijn binnengekomen, die tijdens hun asielprocedure voor de Nederlandse wet met iemand getrouwd zijn en die daarna een verzoek tot gezinsvorming hebben gedaan, vrij te stellen van het MVV-vereiste. Er zou voor hen dus dezelfde lijn moeten worden gevolgd als voor de gezinsherenigers het geval is. Anders moeten zij teruggaan naar hun herkomstland en maandenlang van hun gezin gescheiden zijn, puur om een formaliteit. Omwille van deze onbillijkheid die wij ervaren, blijven wij vasthoudend om over dit punt met de minister te debatteren. Haar telkens wisselende argumentatie om de motie nog niet uit te voeren, heeft ons niet kunnen overtuigen. Praktische problemen die zijn aangevoerd, moeten opgelost kunnen worden. Zij vormen geen alibi voor de minister om een motie naast zich neer te leggen. Ik zie mij daarom, samen met collega Klaas de Vries, genoodzaakt opnieuw een motie in te dienen.

De Kamer, gehoord de beraadslaging, constaterende dat het kabinet heeft aangegeven vooralsnog niet bereid te zijn de aangenomen motie Van der Staaij / De Vries (19 637 nr. 836) uit te voeren, van mening dat hiermee geen recht wordt gedaan aan het probleem dat ook voor gezinsvormers die zijn binnengekomen onder de oude Vreemdelingenwet het alsnog tegenwerpen van het MVV-vereiste niet billijk is indien louter sprake is van een administratieve handeling, overwegende dat de door de regering aangedragen bezwaren tegen vrijstelling voor gezinsvormers voor een belangrijk deel ook aan te voeren zijn tegen gezinsherenigers, maar er niet aan in de weg hebben gestaan om vrijstelling te verlenen aan die categorie, van mening dat aan de door de regering genoemde bezwaren tegemoet kan worden gekomen door een heldere afbakening en het zo nodig stellen van aanvullende voorwaarden of voorschriften, waardoor misbruik kan worden tegengegaan, verzoekt de regering alsnog uitvoering te geven aan genoemde motie, en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter: Deze motie is voorgesteld door de leden Van der Staaij en de Vries. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund. Zij krijgt nr. 920 (19637/29344).

Het antwoord van de minister:

In de motie van de heren Van der Staaij en De Vries wordt de regering verzocht om de motie over gezinsvormers die al eerder aan de orde is geweest, alsnog ten uitvoer te leggen. Ik merk daarover een aantal zaken op. Wij praten over een voorstel om mensen niet meer te laten voldoen aan het MVV-vereiste. Het MVV-vereiste is een van de hoofdregels in de reguliere verblijfsprocedure en is niet voor niets opgenomen. Met dit vereiste is wettelijk verankerd dat de Nederlandse overheid voorafgaand aan de komst van een vreemdeling wil controleren of deze echt aan alle verblijfsvoorwaarden voldoet. Voorkomen moet worden dat de overheid zonder een dergelijke controle bij de komst van een vreemdeling naar Nederland voor voldongen feiten wordt geplaagd. Dit is waar het om draait in de MVV-procedure. In de toelichting op de Vreemdelingenwet staat nadrukkelijk dat het geen vrijstelling van het MVV-vereiste oplevert, als iemand in Nederland een asielprocedure doorloopt en vervolgens een reguliere aanvraag indient.

De heer Van der Staaij vraagt naar een afbakening van de groep, maar deze groep is niet of nauwelijks af te bakenen. Er zijn geen cijfers over het aantal vreemdelingen dat door deze vrijstelling mogelijk alsnog in bezit komt van de vergunning voor gezinsvormers. Het is ook niet mogelijk om een onderscheid te maken in het soort relatie. Het is op grond van de Vreemdelingenwet en regelgeving zoals de richtlijn gezinshereniging en artikel 3.14 Vreemdelingenbesluit 2000 niet mogelijk om een onderscheid te maken naar het soort relatie dat is aangegaan.

Een nieuwe vrijstelling voor gezinsvormers zal zich dan ook niet kunnen beperken tot huwelijken die in Nederland voor de wet zijn gesloten. Ook geregistreerde en niet-geregistreerde partnerschappen zullen onder deze vrijstelling vallen. Met name bij de laatste groep is er het probleem van de controleerbaarheid van het bestaan van een duurzame en exclusieve relatie. Dat onderscheid is dus juridisch niet mogelijk.

Naar verwachting zullen, naast de vreemdelingen uit de groep van 26.000, veel anderen alsnog een procedure starten. Alleen al het indienen van de aanvraag loont, omdat er door het indienen van de reguliere aanvraag rechtmatig verblijf ontstaat en de MVV nog even niet wordt tegengeworpen. De vrijstelling van de MVV-vereiste wordt pas getoetst nadat eerst is bezien of aan alle voorwaarden wordt voldaan, zoals het bestaan van een duurzame en exclusieve relatie, middelen, paspoort, openbare orde etcetera. Daarna kan men ook weer in bezwaar en beroep gaan. Aan de ene kant vraagt de Kamer mij om procedures te beperken en te verkorten, maar hiermee lopen wij het risico dat er stapels brieven, aanvragen en verzoeken binnenkomen, die allemaal moeten worden bezien.

Ik verwijs naar een eerdere speciale regeling uit 1999, op grond waarvan voor vreemdelingen in Nederland een vrijstelling van de MVV-eis gold, alsmede een peildatum. Ik heb het over de zogenaamde witte-illegalenregeling. Die regeling heeft geleid tot bijna 9000 reguliere aanvragen, waarvan het grootste deel niet voor inwilliging in aanmerking kwam. Zelfs tot in 2005 dienden er procedures bij de rechtbanken.

Ik ontraad de aanneming van de motie.

De heer Van der Staaij (SGP): Als ik de argumentatie van de minister hoor, lijkt het bijna alsof wij voor de categorie van de gezinsherenigers niet een vrijstelling hebben getroffen. Voor hen geldt toch ook een heel groot deel van die bezwaren? Of betreurt de minister het dat zij voor die categorie een vrijstelling heeft ingevoerd?

Minister Verdonk: Voor gezinsherenigers is het criterium heel duidelijk: het gezin bestond reeds in het land van herkomst.

De heer Van der Staaij (SGP): U verwijst naar de witte-illegalenregeling, maar ik heb het over een voorbeeld van een vrijstelling voor de af te bakenen groep van de mensen die onder de oude vreemdelingenwet zijn binnengekomen. Waarom zou dit ook niet kunnen voor de groep van de gezinsvormers? U hebt daartegen nog geen overtuigende bezwaren genoemd. U zegt dat de groep lastig is af te bakenen, maar dat heeft toch niets te maken met deze motie? Dat heeft te maken met de eigen definities van de mogelijkheid tot gezinsvorming. De kwestie van het MVV-vereiste doet daaraan niets toe of af. Daarbij gaat het om criteria die sowieso gelden.

Minister Verdonk: De gezinsvormers kunnen komen uit de groep van 26.000. Inmiddels spreken wij van een groep van 16.000, omdat 10.000 mensen in het kader van het Project Terugkeer al zijn uitgestroomd. Het kan echter zijn dat degenen die met onbekende stemming zijn vertrokken, dan wel reeds naar het land van herkomst zijn teruggegaan, of degenen die een vergunning hebben gekregen, alsnog een aanvraag indienen voor gezinsvorming. Die aanvragen moeten worden getoetst. Uit de ervaring met de witte-illegalenregeling weten wij dat slechts in een heel klein deel van de 9000 aanvragen een vergunning is verleend. Dit betekent dus weer enorm veel werk. Er moeten enorm veel zaken worden getoetst door de IND. Wij kunnen wel zeggen dat degene die de aanvraag doet, moet bewijzen dat hij een relatie heeft, maar beperking tot een huwelijk is niet mogelijk,

in de trant van: laat maar een boterbriefje zien en dan is de zaak rond. Dat kan dus niet, want ik kan de groepen niet splitsen. Ik moet daarbij ook de verschillende soorten partnerschap betrekken. Verder heb ik bezien of beoordeling op basis van een datum een mogelijkheid zou zijn, maar ook dat is geen mogelijkheid, omdat ik steeds te maken heb met een aanzuigende werking van mensen die al weg zijn en alsnog een aanvraag kunnen indienen. Ik voorzie heel grote problemen als wij dit inderdaad gaan invoeren, en ik zie er ook geen reden toe. De basis van het reguliere vergunningstelsel is dat de MVV wordt aangevraagd in het land van herkomst.

Ik verbied geen huwelijken, helemaal niet. Ik zeg alleen maar tegen mensen die een gezin willen vormen: luister, u bent hier naartoe gekomen; u hebt een asielaanvraag ingediend die is afgewezen, misschien wel meerdere keren; u hebt zelf de keus gemaakt om hier in Nederland een gezin te vormen; u bepaalt niet hoe wij hier in Nederland de regelgeving in elkaar zetten, het is aan de Nederlandse staat om dat te bepalen. Die regelgeving zegt dat u terugmoet naar het land van herkomst om uw MVV aan te vragen. Dan wordt er natuurlijk getoetst of u aan alle voorwaarden voldoet en als dat zo is, kunt u terugkomen naar Nederland.

De heer Van der Staaij (SGP): Voorzitter. Ik heb afrondend nog twee punten. De minister zegt eerst: ik zie het probleem eigenlijk niet. Misschien is dát wel het probleem. Misschien is het probleem juist dat de minister het probleem niet ziet, want het probleem bestaat natuurlijk wel bij mensen die hier al jaren geleden een gezin hebben gevormd en die nu alsnog maandenlang van hun gezin weer gescheiden moeten worden om een formaliteit te vervullen, om ergens in een herkomstland een briefje te halen, terwijl zij voor het overige aan alle voorwaarden voldoen. Over die groep mensen hebben wij het. Dat is mijn eerste punt. Mijn tweede punt is dat de minister zegt: er kunnen allerlei nieuwe aanvragen komen en hoe moet ik daar dan weer mee omgaan. Dat lijkt mij toch een kwestie van heldere afbakening en daar biedt de motie nu juist een handvat voor. Kortom, waarom kijkt de minister niet meer naar hoe zij problemen kan oplossen, in plaats van telkens nieuwe problemen op te werpen?

Minister Verdonk: Voorzitter. Ik werp geen problemen op. Ik heb aan alle kanten bekeken of ik een mogelijkheid kan vinden om dit te realiseren. Ik krijg het niet voor elkaar. Ik zie het probleem. Ik heb het probleem gezien. Ik heb het probleem van alle kanten bekeken en ik heb geprobeerd om allerlei oplossingen te verzinnen. Het is niet zo dat men naar het land van herkomst gaat om alleen een formaliteit te vervullen. Het gaat erom dat meteen getoetst wordt of er inderdaad aan alle voorwaarden wordt voldaan en dat is in heel veel gevallen niet zo. Voorzitter. Ik zie het probleem. Ik probeer niet meer problemen op te werpen dan dat er toch al zijn, ik doe mijn best om procedures te beperken, om het aantal procedures terug te brengen. Als wij dit gaan doen, dan hebben wij weer heel veel procedures erbij. Dan heb ik weer stapels brieven waarvan de IND moet bewijzen dat wat men beweert, niet waar is.

25 Nieuwe motie voor beperkte vrijstelling MVV-vereiste

4 oktober 2005

De Kamer, gehoord de beraadslaging, constaterende, dat het kabinet heeft aangegeven voorsnog niet bereid te zijn de aangenomen motie Van der Staaij/De Vries (19 637 nr. 836) uit te voeren; van mening, dat hiermee geen recht wordt gedaan aan het probleem dat ook voor asielzoekers die zijn binnengekomen onder de oude Vreemdelingenwet en tijdens hun asielprocedure voor de wet in Nederland getrouwd zijn en daarna een verzoek om gezinsvorming gedaan hebben het alsnog tegenwerpen van het MVV-vereiste niet billijk is indien louter sprake is van een administratieve handeling; overwegende, dat de door de regering aangedragen bezwaren tegen vrijstelling voor voornoemde gezinsvormers voor een belangrijk deel ook aan te voeren zijn tegen gezinsherenigers, maar er niet aan in de weg hebben gestaan om vrijstelling te verlenen aan die categorie; verzoekt de regering te

onderzoeken hoe aan de door haar genoemde bezwaren kan worden tegemoetgekomen door een heldere afbakening en het zo nodig stellen van aanvullende voorwaarden of voorschriften, waardoor misbruik kan worden tegengegaan; en gaat over tot de orde van de dag.

Ook deze motie is door de leden van de Tweede Kamer aangenomen.

Bron: parlando